

Årsredovisning

Tertial 3 2022

VILHELMINA KOMMUN

VUALTJEREN TJÆLTE

Kommunstyrelse

VILHELMINA
KOMMUN

Kommunstyrelsen, 912 81 VILHELMINA

Besöksadress: Förvaltningshuset, Torget 6

Växel: 0940-14 000

Innehållsförteckning

1 Kommuninformation	3
1.1 Ekonomisk redovisning	3
1.1.1 Investeringsredovisning	3
2 Verksamhetsberättelse	4
2.1 Ekonomisk redovisning	4
2.1.1 Projektredovisning	4
2.1.2 Kommentarer till utfall för perioden	4
2.1.3 Redogörelse för utfallspåverkande beslut	7
3 Kommunfullmäktiges perspektiv och riktlinjer	7
3.1 TILLGÄNGLIGHET	7
3.2 TRYGGHET	7
3.3 EFFEKTIVITET	7
3.4 SAMHÄLLSUTVECKLING	7
4 Måluppfyllelse per perspektiv	8
4.1 TILLGÄNGLIGHET	8
4.2 TRYGGHET	8
4.3 EFFEKTIVITET	9
4.4 SAMHÄLLSUTVECKLING	9

1 Kommuninformation

1.1 Ekonomisk redovisning

1.1.1 Investeringsredovisning

Färdigställda projekt	Utgifter sedan projektens start			Årets investeringar		
	Beslutad totalutg.	Ack.utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
POLITISK VHT				367	367	0
-varav Andelar Folkets Hus				367	367	0
AFFÄRSVHT				-94	598	692
-varav Sanering bränsleanl Kittelfj.				0	598	598
GEMENSAM ADM				27	748	721
-varav Utrustning köksverksamhet				494	748	254
Summa färdigställda projekt				300	1 713	1 413
Pågående projekt	Beslutad totalutg.	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
INFRASTRUKTUR, SKYDD mm				16 931	13 448	-3 483
-varav Skogen 1 ombyggnad				16 711	13 448	-3 263
AFFÄRSVHT				24 285	20 095	-4 190
-varav VA-invaxling Kittelfjäll				4 355	2 251	-2 104
-varav VA västerut Klimpfjäll				3 325	2 544	-781
-varav Sopbil				4 500	3 741	-759
-varav Sopkärl				2 000	24	-1 976
-varav Satsfjällsvägen Saxnäs				2 498	2 165	-333
GEMENSAM ADM				1 750	1 500	-250
-varav Energibesparande åtgärder				1 500	1 500	0
Summa pågående projekt				42 966	35 043	-7 923
S:a investeringsprojekt				43 266	36 756	-6 510

Investering redovisas per verksamhetsblock med större projekt särredovisade under respektive verksamhetsblock.

Kommentarer

Eftersom en del av våra investeringar löper över flera år, framför allt investeringar inom vatten och avlopp så är inte hela investeringsramen upparbetad under 2022 varför dessa investeringsmedel överförs till 2023.

2 Verksamhetsberättelse

2.1 Ekonomisk redovisning

Bokslut 2022

	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Total				
Intäkter	-153 945	-170 133	16 187	-160 150
Personalkostnader	65 281	64 596	685	60 875
Övriga kostnader	176 260	186 645	-10 384	179 961
Nettokostnader	87 596	81 108	6 488	80 685

2.1.1 Projektredovisning

(Tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021
Intäkter	0	-9 010	-9 010	-11 458
Personalkostnader	0	3 172	3 172	4 412
Övriga kostnader	1 827	7 670	5 843	7 130
Nettokostnader	1 827	1 832	5	84

2.1.2 Kommentarer till utfall för perioden

2.1.2.1 Sammanfattning

Sammanfattning

Det slutliga utfallet för kommunstyrelsen (KS) exklusive projektverksamhet uppgår till 81 108 tkr vilket innebär ett överskott mot budget med 6 488 tkr. Överskottet motsvarar drygt 7% av nettobudgeten. Av överskottet svarar KS exklusive VA och Renhållning för 4 275 tkr och VA/Renhållning för 2 213 tkr. Vid delårsrapporten i augusti befarades att KS exklusive VA/Renhållning skulle överskrida budget med 1 100 tkr och att VA/Renhållning skulle ge ett överskott med 200 tkr. Bedömningen i månadsrapporten i oktober var mer positiv än delårsrapporten och visade ett sammantaget förväntat överskott mot budget med 1,3 mnkr. 2022 års nettoutfall för KS exklusive VA/Renhållning har ökat med 2,1 mnkr motsvarande 2,6% jämfört med 2021 års nettoutfall.

Under året har verksamhet med Folkhälsosamordning och Beredskapssamordning etablerats. Verksamheten med beredskapssamordning finansieras via de medel som erhålls från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Verksamheterna ingår i verksamhetsgrenen Fastighet. Verksamhetsgrenen Fastighet visar ett överskott jämfört

med budget med 2 090 tkr. I överskottet ingår återbetalning från VIFAB med 1 550 tkr, försäljning av fastigheten Kittelfjäll 1:34 och en högre nettointäkt för kommunens skogar än vad som förväntats enligt budget.

Verksamhetsgrenen Kommunledningsfunktion/-kansli m.m. har övertagit sekreterarfunktionen för utbildningsnämnden och socialnämnden vilket innebär att samtliga nämndsekreterarfunktioner utom Miljö- och Byggnadsnämnden nu finns samlat under det centrala kommunkansliet.

Inom Kostverksamheten har flera förändringar genomförts under året. Under våren började kostverksamheten leverera lunch och middag till serviceboendet i Saxnäs. Kallmatsproduktion har utökats till att nu även innefatta hemtjänsten vid tätorten. I och med höstterminens start togs ett nytt mottagningskök i bruk i den nya byggnaden för M3 och dietköket har flyttats från köket vid Volgsjö skola till köket vid Hembergsskolan. Kostverksamheten har en 0-budget, det vill säga kostnader och intäkter ska väga jämt. 2022 infördes en ny modell för debitering av måltidspriser där debiteringen baseras på ett beräknat genomsnittspris per portion och måltid för hela kostenheten i stället för som tidigare baseras på beräknad produktionskostnad vid respektive kök. Utfallet för året blev en nettokostnad med 371 tkr vilket förklaras av ökade kostnader för livsmedel och transporter. Intäkterna uppgår till strax över budget och personalkostnaderna blev lägre än budgeterat som en följd av svårigheter att rekrytera ersättare vid både kort- och långtidsfrånvaro. Kostverksamheten som utöver två - tre stora enheter även innefattar flera små enheter har flyttat personal mellan de olika enheterna för att akut lösa bemanningssituationen. Budgetavvikelsen motsvarar 1,1% av bruttobudget och kostnaden stannar hos kommunstyrelsen.

Svårighet att rekrytera personal med rätt kompetens har även drabbat andra verksamheter än kostverksamheten vilket resulterat i att rekryteringsprocesserna fått upprepas flera gånger eller att andra alternativ fått prövas. Rekryteringssvårigheterna innebär periodvis att arbetsbelastningen på befintlig personal blir högre och i vissa fall även att ambitionsnivån måste sänkas. För verksamheter som står för utbildning av ny personal, som t.ex. Räddningstjänsten, innebär en ökad mängd nyrekryteringar också ökade kostnader.

Kostnadsstegringarna på framför allt drivmedel och livsmedel märks tydligt i årets utfall. Jämfört med 2021 har kostnaden för livsmedel ökat med 1 mnkr vilket motsvarar en kostnadsökning med 13%. Drivmedelskostnaden har ökat med 1,4 mnkr vilket nästan motsvarar en dubbling av kostnaden jämfört med 2021. Nästan hälften av kostnadsökningen förklaras av att vi från och med 2022 tagit över hämtning av sopor i egen regi.

För VA och Renhållning blev det sammantagna nettoöverskottet jämfört med budget 2 213 tkr där VA svarar för 1 256 tkr och Renhållning för 957 tkr. För VA överstiger kostnaderna budget med 1,7 mnkr men i och med att intäkterna blev rejält högre än budgeterat så blir årets utfall en nettointäkt med 1,2 mnkr. Överskottet motsvarar drygt 7% av bruttobudget.

Från halvårsskiftet höjdes renhållningsavgiften, höjningen var inte planerad i budget vilket förklarar varför intäkterna överstiger budget. Intäktsöverskottet svarar för drygt en tredjedel av nettoöverskottet för Renhållningsverksamheten.

2.1.2.2 Detaljerad analys

Intäkter

Årets intäkter, exklusive projektverksamhet, uppgår till 170 133 tkr vilket är 16 187 tkr högre än budgeterat och motsvarar 10% av budget. Jämfört med 2021 har intäkterna ökat med närmare 10 mnkr motsvarande 6%. Av intäktsöverskottet svarar VA/Renhållning för 3 357 tkr och det är då framför allt VA som gett högre intäkter än budgeterat genom betydligt högre intäkt från anläggnings-/anslutningsavgifter och konsumtionsavgifter. En höjning av renhållningstaxan genomfördes från halvårsskiftet vilket bidrar till ökade intäkter avseende renhållning.

Resterande överskott mot budget på 12,8 mnkr innefattar bl.a. återbetalning från VIFAB 1,5 mnkr, ett extra tillfälligt driftbidrag till flygplatser med 1,2 mnkr, högre intäkt för försäljning tjänster inom GVA 4,4 mnkr, högre avgifter avseende internet än budgeterat med 1,5 mnkr, försäljning fastigheter 0,4 mnkr, högre intäkter avseende skogsförvaltning än förväntat med 0,3 mnkr och statsbidrag för genomförande av val 0,2 mnkr.

Den extra intäkten avseende tillfälligt driftbidrag till flygplatser slussas vidare till South Lapland Airport och ger därmed ingen nettointäkt.

Personalkostnader

Kostnaden för arbetskraft uppgår för kommunstyrelsen exklusive projektverksamhet till 64 596 tkr vilket är 685 tkr (1%) lägre än budgeterat. Utfallet för de flesta verksamhetsgrenarna ligger i nivå med eller strax under budget. Bland de verksamheter/verksamhetsgrenar som överskrider budget är bl.a. valnämnden, fastighet och GVA. Valnämndens budget täcker inte de kostnader nämnden haft för att genomföra val. Budgeten utgår från att det bidrag som erhålls ska täcka kostnaden för valgenomförandet men med ökade krav för hur valet på ett säkert sätt ska hanteras har det inneburit ökade kostnader jämfört med tidigare val. Det bidrag som erhållits täcker cirka 57% av de totala kostnaderna (personal- och övriga kostnader).

För verksamhetsgrenen Fastighet utgörs budgetöverskridandet av två, under året, nytillkomna tjänster, folkhälsosamordnare och beredskapssamordnare vilka inte fanns med i budget. Beredskapssamordnarverksamheten finansieras med 25% tjänsteförsäljning vardera till Dorotea och Åsele kommuner samt med bidrag från MSB. För GVA täcks de överskjutande lönekostnaderna genom tjänsteförsäljning

Övriga kostnader

Utfallet för övriga kostnader för kommunstyrelsen exklusive projektverksamhet uppgår till 186 645 tkr och överskrider därmed budget med 10 384 tkr, vilket motsvarar knappt 6% av budget. VA/Renhållning överskrider budget med 1 245 tkr (4%) och kommunstyrelsen exklusive VA/Renhållning med 9 140 tkr (6%). Ett flertal verksamhetsgrenar överskrider budget, däribland Bostadsanpassning och Trafik (BAP) med ett överskridande på 0,9 mnkr. Överskridandet är hänförligt till kraftigt ökad kostnad för bostadsanpassning. Kostnaden hade kunnat bli ännu högre men en fördröjning av ett avgörande i förvaltningsrätten gör att en större kostnad i stället kommer att belasta 2023 års budget. GVA har förbrukat 1,8 mnkr mer än budgeterat genom högre kostnad än i budget beräknat för offentlig belysning, verkstad och maskiner. IT överskrider budget med 2,5 mnkr genom högre kostnader än budgeterat för material, program och licenser. En del av kostnaderna täcks genom ökade intäkter. För Kostverksamheten blev övriga kostnader 1,2 mnkr högre än beräknat genom kostnadsökningar för livsmedel och transporter. Flyg överskrider budget med 1,3 mnkr

vilket motsvarar det tillfälliga driftbidraget till flygplatser och täcks av motsvarande intäkt. Även verksamhetsgrenen Fastighet överskrider budget med 1,2 mnkr där större delen utgörs av högre kostnad för förvaltningsavtalet med VIFAB avseende förvaltning av kommunens fastigheter. Överskridandet täcks av den återbetalning VIFAB meddelat att de kommer att göra.

2.1.3 Redogörelse för utfallspåverkande beslut

Överföring av gymnasieskolan till Södra Lapplands Gymnasieförbund (SLG), utökad samverkan med Räddningstjänst Jämtland, utökad samverkan med R10 är alla exempel på beslut som påverkar en eller flera verksamheter inom kommunstyrelsen.

Att Vilhelmina är värdkommun för SLG har inneburit att bl.a. ekonomienheten och IT-enheten stärkt upp sina verksamheter för att möta de uppgifter värdskapet medför. Initialt under 2022 och 2023 när arbetet med förbundet ännu inte hittat sin form innebär det väsentligt mer arbetsuppgifter och påverkar i hög grad utfallet för 2022.

Kostnader för bostadsanpassning kan variera kraftigt mellan olika år där 2022 är ett år där det varit aktuellt med ett flertal större anpassningar som innebär att kostnaderna blivit högre än budget.

Kriget i Ukraina har medfört ökade kostnader mot bakgrund av stigande räntor och inflation samt ökade kostnader för bland annat el och drivmedel. Under 2022 har detta medfört ökade kostnader som vi inte tagit höjd för i budgetarbetet inför verksamhetsåret.

3 Kommunfullmäktiges perspektiv och riktlinjer

3.1 TILLGÄNGLIGHET

Riktlinjer:

Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalism är värden som ska genomsyra all vår verksamhet. Transparens/insyn, öppenhet, delaktighet, för alla, snabbt och enkelt, tillgång till utbildning, snabb etablering av nyanlända, minska utanförskap.

3.2 TRYGGHET

Riktlinjer:

Välfärd, socialt skyddsnät, myndighetsutövning, fysisk miljö, säkerhet, krisberedskap

3.3 EFFEKTIVITET

Riktlinjer:

Utifrån invånarnas/kundernas, forskning, beprövad vetenskap och kunskapsbaserade perspektiv utveckla kvaliteten på (välfärds)tjänsterna, digitalisera det som går att digitalisera.

3.4 SAMHÄLLSUTVECKLING

Riktlinjer:

Bibehålla och utveckla ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

4 Måluppfyllelse per perspektiv

4.1 TILLGÄNGLIGHET

Nämndmål	Måluppfyllelse och analys
De kommunala åtagandena ska så långt möjligt vara inkluderande och likvärdiga i hela kommunen.	<ul style="list-style-type: none">Verksamheterna arbetar löpande med, att via de kanaler som finns, ge en så god, inkluderande och likvärdig service som möjligt. T.ex. finns idag protokoll från utskott/kommunstyrelse/kommunfullmäktige tillgängliga på kommunens hemsida. Informationen finns tillgänglig för alla direkt efter att protokollen är justerade vilket bidrar till transparens både mot medborgare och anställda i kommunen. Ett annat exempel är kostverksamheten som fortlöpande arbetar med kostträffar, matråd, måltidsråd m.m. för att involvera både matgäster, medarbetare och ledning kring måltiderna och vad vi tillsammans kan bidra med.

4.2 TRYGGHET

Nämndmål	Måluppfyllelse och analys
Kommunstyrelsens myndighetsutövning ska förvaltas och utvecklas. Fysisk miljö ska medge känsla av säkerhet och trygghet, krisberedskap ska inarbetas i all verksamhet.	<ul style="list-style-type: none">Kommunstyrelsen arbetar löpande med att förvalta och utveckla sin myndighetsutövning med mål att medborgarna ska känna sig trygga i de beslut som fattas. Helhetsbedömningen är att förtroende och tillit till kommunstyrelsen som myndighetsutövare är hög. Att kontinuerligt öka kompetensen hos handläggare, arbeta för tydligare samverkansstrukturer och uppdatera befintliga/ta fram nya riktlinjer är ett sätt att ytterligare utveckla och förbättra upplevelsen av trygghet, tillit och förtroende. Ett exempel är att kompetensen gällande bostadsanpassningsärenden har ökats genom samarbete med VIFAB gällande praktiskt utförande, vilket bedöms öka kvalitén i bostadsanpassningarna. En e-tjänst har lanserats för bostadsanpassningar som ett steg i att öka service och förbättra underlagen för utredningarna. Ytterligare exempel är att dialog pågår med tjänstepersoner inom socialtjänsten för samverkan gällande handläggningssystem och utveckling av arbetsformer för effektivare handläggning av främst bostadsanpassning, färdtjänst och riksfärdtjänst vilket förväntas ge ännu bättre service till medborgarna. För att ge effektivare och tryggare samverkan när det gäller skolskjuts-/ kollektivtrafikfrågor genomförs dialoger med skolchef och utvecklingsenhet. Arbeta med att inarbeta krisberedskap pågår inom samtliga verksamheter. Ett exempel på det arbetet är Kostverksamhetens arbete med livsmedelsupphandling där val av svenska produkter är en del i att höja beredskapsarbetet. Att arbeta med kontinuitetsplaner och planera för olika situationer som kan uppstå är även det en del i verksamheternas arbete med krisberedskap. Under året har en

Nämndmål

Måluppfyllelse och analys

beredskapssamordnare anställdts som ytterligare stärker kommunens arbete med krisberedskap.

4.3 EFFEKTIVITET

Nämndmål

Måluppfyllelse och analys

Kommunstyrelsens verksamhet ska planeras och genomföras kostnadseffektivt, stödprocesserna ska styras utifrån nämndernas/verksamheternas krav. Digitaliseringsgraden ska öka i verksamheterna.

● Effektiviserings- och digitaliseringsarbetet är en ständigt pågående process i verksamheterna. Samtidigt finns också en strävan att minska klimatpåverkan vilket inte alltid betyder minskade kostnader. Ett gott exempel på ett arbete där effekten av aktiviteten är både lägre kostnad och mindre klimatpåverkan är de energieffektiviseringsprogram gällande fastigheter som genomförts och som fortsätter kommande år. Ett annat exempel är kostverksamheten där det arbetas med menyer och livsmedel efter säsong samt att genom olika åtgärder minska matsvinnet vilket direkt påverkar kostnaden. Än så länge är det de mindre köken som varit mest lyckosamma i att minska matsvinnet då de har en helt annan möjlighet att ta tillvara mat som blir över än vad de större köken har. Här behöver vi fortsätta arbeta med medvetandegörande, anpassningar, beteenden m.m. och att genom kostråd, måltidsråd och matråd öka kunskapen och förståelsen i verksamheterna.

Digitaliseringsgraden ökar allteftersom. En kombination av kostnadseffektivisering och digitalisering kan vi se i den process med robotisering av vissa repetitiva arbetsuppgifter som påbörjats inom t.ex. ekonomi och personalenheterna. Inom kanslifunktionen pågår upphandling av ett nytt ärendehanteringssystem som ska kunna byggas på med olika moduler, vilket gör att man inte behöver flera olika system. Systemet förväntas skapa effektivitet för både tjänstepersoner, politiker och i framtiden även medborgare. Inom kostenheten pågår arbete med att alla måltidsbeställningar ska göras digitalt. Arbetet har kommit en bit på väg och många avdelningar gör idag sina beställningar digitalt.

4.4 SAMHÄLLSUTVECKLING

Nämndmål

Måluppfyllelse och analys

Resurser och processer ska så långt som möjligt samordnas internt och externt. Tillsammans med andra skapa förutsättningar för en bred och växande arbetsmarknad i samverkan med kommunens företag, snabb etablering i arbetsliv och samhälle.

● Även arbetet med detta mål är en ständigt pågående process. På det externa planet sker samverkan och samordning med en rad olika aktörer. Ett exempel är samverkan med Länstrafiken kring planering och beställning av kollektivtrafik/skolskjuts som sker löpande och fungerar bra. I andra fall, som t.ex. särskilda samhällsbetalda resor behöver samverkan med Region Västerbotten och Länstrafikens serviceresor utvecklas ytterligare för att skapa ännu effektivare handläggning och bättre service för

Nämndmål

Måluppfyllelse och analys

berörda medborgare.

Ett exempel på intern samordning är samverkan mellan Lärcentrum och Kostenheten där Kostenheten håller köksutbildning och praktik för kursdeltagare.